

Freska XXXXXXXXXX - sv. trije kralji iz l.1467.

Il.Slov.1926,št.293,št.52.

Freska: Jezus na križu.

Il.Slov.1927,št.81,št.15.

Novejša plast fresk v Crngrobu - ozka sorodnost s freskami v Mačah.

Stele, LIV,18.7.1935,str.41.

Sv. Krištof na zunanjščini c. v Crngrobu ima ovratnik spet spredaj z vrvicami, kot kralj v Mačah.

Stele, LIV, 29.8.1935,str.63.

✓ Karakteristično za slike v cerkvi in zunaj: ista barva v bistvu, ista modelacija obrazov, isti način slikanja sveh ploskev fresco ometa - pri sliki sv. Treh kraljev gre črta tako določno in jasno med obema plastema, da o kakem prekrivanju prejšnje plasti s prihodnjo ni govora. ✓ezko stojita druga ob drugi. ✓sto je na spodnjem delu sv. Krištofa, kar je nedvomno karakter. šole, ker po večini pekrivajo. ✓atroni s križci na mavričastem dnu ki obliroblja sv. krištofa in križanje je isto, kot patroni ki meje sliko sv. Krištofa od slike sv. Treh kraljev. Patron(brokat) na plašču sv. Krištofa je isti, kot patron na bleki drugega kralja v pohodu. Velikost tega patrona sam menil in je ista.

Omet obeh slikarij zunanje in notranje je enakega izvora in ga odlikuje močno mešanje s finim črnim peskom.

Istovetnost slike sv. 3 Araljev in sv. Uršule krakteristična, razen kolorita, posebno oči. Vselej temne obrisne črte trepalnic notri krog in v njem črna pika. Izrazite posebno tamkjer gledajo navzgor, n.pr. paž, ki drži za starim kraljem krono in oni v rdeči obleki takoj za njim. Črta trepalnic se ne stikata, notri pa oči enake oblike kot popisane Enake oči ima devica za sv. „ršulo, ki je le deloma vidna in gleda navzdol. Enake oči ima Kristus sede na rami sv. „rištofa, ki gleda navzdol.

Zanimiva tehnika - konture deloma vrezane, dragocenejših delov, okviri kron itd. ⁵Starejša z vtiski v malto, ki naj posnemajo drago kamnje. Na trbi 3 paža pri poklonu je med dvema krili gotski minuskulni m.

Arakter. je tehnika. Unaj je v lasih sv. Krištofa kot poslednja izdelava, v plašču sv. Janeza - njegovih lasih in v nimbih, neka železo siva plavkasta barva, ki je značilna zaposlednjo potezo pri Janezu Ljubljanskem in pri freskah pod streho lope v Bodeščah.

Stele, LXI, 30.6.1924, str. 16 - 17.

Freske sev. stene p.c. v Krtini sorodne freska v Mačah, očitvidno, ~~a vse eno~~ bolj napredne v Krtini. Glej pod Krtina list. 1-4.

Stele, LXXXIII, 4.5.1934, str. 25-30.

Poslikana sev. stena: zgoraj in spodaj je naslikan ornament. Okriti sta 2 scene, ki se pa vršita v isti pokrajini, in sta ločeni le po pozneje vstavljenem oknu. Slikarija se namreč nad oknom nadaljuje. Najprej, od vrat dalje, vidimo gotška vrata z okni z maswerkom in cinami. Me dvema vrati stoji kralj Herod, ki se z desnico drži za zlati pas, z levo pa kaže proti odhajajočim 3 kraljem in njihovemu spremstvu. Ozadje tvori gričasta pokrajina z gradovi na vrhu. Za gričem pri katerem stoji Herodov grad se vidita dva mlada jezdeca, ki trobita na dolge trobente. Iz drugega (srednjega) griča se tudi vidi več glav, spredaj 2 mlada jezdeca, ki trobita. V spredju pa jezdijo 4 velike osebe, 2 kronami, ena z lepim rdečim fesom, 4 z nekim čisto posebnim pokrivalom, konji so bogato opremljeni. Desni jezelec v drugi vrsti nosi bogato obrobjen ščit z doprsnim krilatim angeljem v modrem polju. Iz zadnjih 2 konj se vidi rumeno oblečen zamorek ki nosi z levo roko neko okroglo reč pred usta. Pod to glavno sceno je spodaj druga idilična scena, ki predstavlja v sredi vas (samo strehe so se ohranile) na levi strani je mladenič, ki drži nek drog(?) ob licu, kot da bi streljal, poleg njega ženska v narodni nošis škafo na glavi. Na desni strani od vasi so skupine dreves in 4 možje, katerih eden ima sulico na rami, prvi na desni strani pa trobi v lovski rog. Na desni strani okna so pa 3 kralji pri Jezusu. Ozadje zopet hribi z mestom Betlehemom. V sredi je lesena štalica z voličkom in osličkom. Tete Jezus je nag. M.B. sedi na tronu, za kralji so oprode z darovi, tudi eden z lovskim rogom je med njimi.

Na oltarjem na slavalokovi steni je tudi slikarija, ki jo pa po večini oltar za kriva. Vidi se le mestna vrata in polno v jščakov, ki prihajajo ven. Konture so vrezane v omet, modeliranje mehko, okrasni na oblekah itd. (dragi kamni) so vsi poglobljeni. Slavolok spremlja Zinnenornament.

Zunaj na juž. steni sv. Krištof, ni frontiran, ampak koraka proti desni. Plašč patroniran v vihra po zraku. Višnjevo podšita suknja je rdeča, pas zelen. Rokavi zeleni, lasje dolgi, rumeni. Kr. suknjica je višnjeva. Okvir kakor v Bodeščah.

Kristus na križu, na desno od Krištofa. Spodaj Marija in Janez. M.B. v zeleni obleki, čez katero ima modro, bogato gubano haljo, sv. Janez tudi bogato gubano rdečo haljo. Lasje isti kot pri sv. Krištofu. Konture tudi vrezane, pa ne povsod. Pri Kristusu napis Ego sū lux mundi 1861.

Stele, LXXXVIII, 4.10.1910, str. 94-99.

Lesen, raven, kasetiran slikan strop, slikan s krožnimi venci v kvadratih. Ime Marije, IHS. Letnica 1649, mesec, rozete. Vse patronirano, precej geometrično.

Stele, XV, 11.2.1923, str. 36.

Sev. polovica ~~vst.~~ loka pred rezbiterijem slikana. Mestno obzidje z vrati, množica vojakov in mešanov prihaja ven, drugo vse zakrito z oltarjem. Sev. stena cela slikana. Okno, ki je očitno pozneje delano pretrga slikarijo. Na levi pod vrati, ki se navzgor zaključujejo s cinami in rdečo streho ob straneh gotskega okna z masswerom, stoji Herod z desno se drži za zlati pas, z levo pa dela gesto govorenja in gleda za odhajajočimi sv. 3 kralji. Njegova obleka se zdi, da je bila temizelena, okoli vratu hermelin, na glavi z zlata

krona s špicami. Lasje in dolga židovska brada so skoro krvavo rdeči. ~~Vxxxxxxu~~ ^{ljevalec} ospredju jašejo (podva in dva) kralj in spremljevalec na konju, 3 kralji. prvi je zapadel oknu, drugi kralj in spremljevalec se že vidita. Kralj sedi na rjavem konju, bogato opremljenem. Suknja je rumena patronirana s temnorjavim vzorcem (neskončnim) Zlat pas, ki je bogato obložen z dragimi kamni, kot sploh vsa zlatnina, kar jo je na sliki. Oni del suknje okoli vrata je iz kožuhovine, spodnja obleka temnolila.

Spremljevalec tudi bradat v lila (temno) suknji z rdečim ovratnikom, se vidi zelena spodnja obleka. Na glavi ima visok z zlatom pošit fes.

Kralj ima gotsko krono na glavi in svetelo vijoličast notranji kegelformig del.

Tretji kralj ima rdečo nožno obleko, suknjica lila z doli vise limi rokavi od komolcev, zlat pas, okoli vrata rdeče izložena in rdeče na belem zasnovana. Dolgi rumeni lasje, mlad obraz. Zlata kapa, v nji srednji del rdeč in podoben frigijski kapi. Ta kralj je na belem konju.

Spremljevalec na svetlorjave, m konju, v rde i obleki, ovratni del zeleno izložen in rdeče na belem zasnovan. Temni lasje, fesu podobno rdeče pokrivalo z večdelnim lila krajem.

Drugi kralj nese v desni svoj dar, gotski zlat ciborij z visokim špičastim nastavkom, drugi zlat rog. Za drugim je črn sluga v rumeni obleki, ki nekaj belega nastavlja na usta. Za temi drevje, potem gričevje, ki tvori dve dolini. Na gričih z zidovjem obdani kasteli, iz dolin prihajajo množice na konjih, spredaj vselej dva mladeniča z dolgimi rumenimi lasmi, eden na svetlorjavem konju, drugi na belem konju, ki trobita. Zadaaj množica v belih čakah, ki se sekajo. Zadnji kralj ima obešen na konju ščit, bogato široko zlato obrobjen z doprsno podobo angela na sinjem polju.

Pokrajina (hribovje s kasteli) in tu z mestom Jeruzalemom z zidom obdanim se nadaljuje spredaj drevje. V sredi scene oševno v podobo postavljena lesena šupa, v kateri sta voliček in osliček, spredaj spletena okrogla ograja v kateri je zelena miza. V ospredju sedi ob desnem robu slike na gotskem stolu z naslonjačem Adona v temnovišnjem plašču, kot se da sedaj s težavo določiti. Pod

vratom je spet z veliko zlato zaponko. Spodnja obleka je svetlo zelena, zlat pas. Plašč je rdeče podšit. Na kolenih ji sedi nago dete Jezus z rumenimi lasmi in zlatim nimbom. Za stolom stoji sv. Jožef v rdeči spodnji obleki, čez to svetlovijoličast plašč a la usmiljeni bratje škapulir, lasje in brada so beli. Pokrivali : zelena kapa.

Pred Madono se kralji. V osredju kleči najstarejši in poklanja zlato skrinjico Kristusu. Plašč njegov je rdeč, okoli vrata zlata veriga in kožuhovina. "e plešast in ima dolgo belo brado.

Za njimi stoje paži z dolgimi rumenimi lasmi, pisanimi turbani okoli glave, nad čelom belo perjanico. "rvi drži krono starega kralja, ki jo je odložil.

Nad mestom zvezda.

Modelirano z isto barvo, seveda temnejšo.,e i, mili obrazi.

Spodnji del pokrajina. Pod sv. tremi kralji žanrske scene, žena, ki nese škafo in lovci(?)

tesen kasetiran strop, na srednjem polju letnica 1649.

Konture so povsod vrezane. Patronirana obleka samo pri 2 kralju, notranjih kontur malo.

Sv. "rištof zunaj na juž.steni. Suknja prepasana z zelenim pasom s šnalami je pod vratom spodaj(sega do kolen) in je prepasana, da se vidi tudi belo spodnjo obleko) zlato obrobljena. Rokavi so do komolcev, od tam dalje se vidijo že spodnji ki so zeleni. Plašč vijoličasto podšit, zgoraj rumen z rjavim brokatnim vzorcem patroniran, pod vratom spet z ovalno zaponko z plavimi kamni. Lasje dolgi rumeni. Obraz mlad. Nimb zelen. Za vratom mu sedi v kobal Jezus s križnim nimbom, z desno dvignjeno, prva dva prsta v govoru, z levo se drži za lase. Suknjica vijoličasta, lasje rumeni.

Obleka "rištofova vihra, z obema rokama drži za drevo, na katerega se opira.

Spodaj nerazločne živali v vodi.

Voda zelena, bregovi vijoličasti, Na levi hrib in gori je videti grad ali mesto nebo sinje.

"ristus na križu. drevo kaže lesno strukturo. Glava na desno nagnjena, oči za-
 rto, noge druga čez drugo pribite. Polno le o nago telo, bela rdeče obšita

leidentuch vihra. Sv. Janez mlad, rumeni lasej, zelena spodnja obleka, zgoraj plašč temnordeč rumeno podšit, s knjigo v desni. Obleko(plašč) dviga leva roka in ga nabira v mogočne gube gotskih skulptur. Marija ima zeleno spodnjo obleko, kaže v postavi S linijo(gotsko) roke ima pred seboj sklenjene. Čez glavo ima lila(vijoličast) plašč, rdeče podšit. Ozadje sinje. Pokrajina zelena. Stele, CIII, 19.9.1911, str.8 -13.

Über Antrag des Konserv. Franke leitet die Z.K. die Blosslegung und Sicherung der zum Teil vertünchten Fresken ein.

MDZK: št.III.F.8, 1.1909, str. 458: Tätigkeitsberichte.

Maler Sternen hat die vertünchten Fresken blossgelegt. Von dem grossen, die hl. drei Könige darstellenden Wandgemälde im Schiffe ist die untere Hälfte teilweise durch Feuchtigkeit und das Ausbrechen eines Fensters verloren gegangen. An der linken Seite des Triumphbogens kam auch die gemälde zutage. Die rechte Seite sowie das Presbyterium scheint nicht bemalt gewesen zu sein. Die Malereien sind sehr interessant und stammen aus der Zeit von 1450 - 1460. Die Z.K. pflegt weitere Erhebungen.

MDZK: št.III.F.8, 1.1908, str. 596: Tätigkeitsberichte.

Listina ordinariata n.a. guberniju s 30. maja 1789. o cerkvah, ki se bodo v ljubljanskem okrožju zaprle ali zopet odprle:

V župniji predvor- Cerkev sv. Nikolaja v Mačah 807 gld. 43 kr. Premoženje se bo prenese k novi župni cerkvi v Predosljah.

V. Steska: Usoda cerkva na Kranjskem v jožefinski dobi., Carniola II., 1911., zvezek 3., str.148.

Strop lesen z letnico 1649. Kvadratična polja. Patronirani ornamenti z imenom IHS MARA, sončni obraz, kolo, stilizirani venci itd.

rezbiterij kratek, ena pola tristrani zaključek, zelo nizko segajoča okna na Geometričnih konzolah, zelo segajoča v prestor z močnim obojestranskim žlebom. Verjetno še 14. stol.

V zaključku tróje zelo majhnih oken, šilastih, ozkih brez krogovičja. Slavolok precej ostro šilast zelo širok brez posnetih robov - kaže na bližino romanike.

Sledovi slikarije - jih ni.

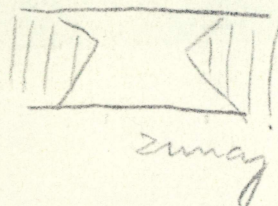
Sklepnik okrogel gladek

Na fasadi zvonika na obeh straneh vhoda ostanki slikarije pod beležem na grob baročen omet, mogoče 17. stol.

Prezbiterij je zunaj brez podzidka. Okna ozka šilasta in blizu romanski formi.

Zunanje ostenje zelo globoko lijakasto brez kamnitih okvirov, vse v malto.

Stele, XIII A, 25.6.1957, str. 15-16.

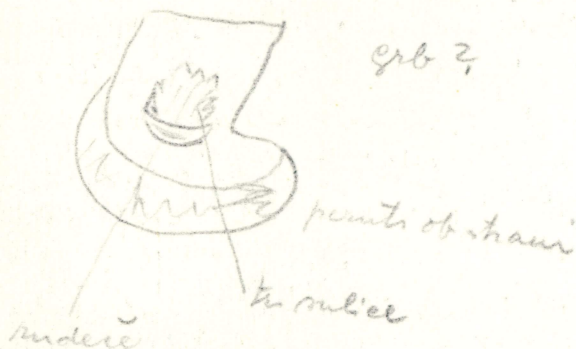

Beschreibender Katalog der Handzeichnungen u. der. grafischen Sammlungen Albertina IV Die Zeichnungen der deutschen Schule bis zum Begin des Klassizismus. Barb. v. H. Tietze, E. Tietze Conrat, O. Benesch, K. Grazarolli Thurnlack 1933 Wien A. Schrott & Co.

27. Martirij sv. Uršule Schongauer Mart. Nachfolger. V ospredju čoln, kjer sedi sredi tovarišic s krono na glavi Uršula v družbi papeža, od desne streljata z loki dva vojaka. Zadaaj stoječ bradat. Splošen tip kakor v Mačah brez podrobnih sorodnosti.

Stele, XIVA, 1936, str. 57

Kaj pomeni predmet, ki ga drži paž
z rogom obešenim okoli vratu?

Stele, XXVA, 5.9.1965, str. 6

Mirna, ž.c. - freske v prezbiteriju, polje b oboka(glej skico na kart.1.
Mirna, ž.c. str.4) angelj...okrogel nežno lep obraz do neke mere soroden
idealizmu Mač.

Stele, XXVA, 1965, str. 9

polje c) st. Dvorstji z veliko črno svetlo
na dnu belipletu pokrit
z modrim bogatim nosem
podobno kot pri Rolfanju.

Srednja vas Pri Senčurju, p.c.sv. Radegunde - freske v ladji, ikonografske
sorodnosti z maškimi.

Stele, XXVIA, 19.8.1960, 58-59, 61-65